

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se och
fi.ofa.k.remissor@regeringskansliet.se

Remissvar över DS, Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner (Ds 2024:10)

Fi2024/01177

Sammanfattning

Finansdepartementet har inkommit med en promemoria där det föreslås två förändringar av kommunallagen. Förändringarna innebär en skyldighet för kommuner och regioner att stärka skyddet för vissa förtroendevalda, som exempelvis kommunal- och regionråd, samt att tydliggöra att den interna kontrollen ska förebygga fel och oegentligheter i verksamheten.

Stärkt skydd för vissa förtroendevalda

Vi stödjer utredningens förslag

Det föreslås en skyldighet för kommuner och regioner att stärka skyddet för vissa förtroendevalda och förebygga hot och våld mot bland annat kommunal- och regionråd med flera. Region Västerbotten anser att förslaget är bra då det tydliggörs i kommunallagen att vissa förtroendevalda är av allmänhetens intresse och bör skyddas där efter. Vi anser att förslaget behöver kompletteras med tolkningar gällande arbetsmiljöansvar där förebyggande och hanterande åtgärder vid hot och våld idag ligger på respektive arbetsgivare (kommunen eller det politiska partiet). Säkerhetsfunktionen i en kommun/region är ofta en stödjande och rådgivande specialistroll.

Avgränsningen mellan när en politiker agerar inom den kommunalrättsliga ramen och i sitt uppdrag i till exempel fullmäktige eller nämnd och när politikern agerar ideologiskt i sitt partis intressen behöver tydliggöras.

Det kan också uppstå andra tolkningskonflikter. Skulle en politiker i ett parti vilja utföra en aktivitet som inte går i linje med vad kommunen/regionen står för eller går emot värdegrunder kan problem uppstå och frågan om en tjänsteperson inom kommun/region kan vägra att medverka kan bli aktuell.

En tydligare intern kontroll i kommuner och regioner

Vi stödjer utredningens förslag

Region Västerbotten välkomnar förslaget som innebär att förtydliga att den interna kontrollen ska förebygga fel och oegentligheter i verksamheten. Vi ser att det skulle sätta fokus på ett systematiskt arbete mot korruption och oegentligheter och att det även skulle bidra till att tydliggöra ett av syftena med den interna kontrollen.

Vi skulle samtidigt önska ett förtydligande av vad som innefattas i begreppet fel i det nya lagförslaget. Är det fel i en vidare bemärkelse eller mer specifikt fel som kan leda till oegentligheter som den nya lagtexten avser? Ett av de vanliga syftena med intern kontroll generellt är att motverka allvarliga fel, och det kan lätt tolkas som att det är det som det nya förslaget vill sätta fokus på. Samtidigt fokuserar promemorian på oegentligheter och när det exemplifieras så verkar det vara en mer avgränsad betydelse med fel som kan leda till oegentligheter eller liknande som avses.

Beslut i detta ärende har fattats av Regionstyrelsen den 10 september 2024 § 158